

Основні акценти викладання математики та інформатики в 5-9 класах Нової української школи

Бирка Маріан

m.byrka@chnu.edu.ua

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Чепишко Олеся

chepyshkoolesia@gmail.com

Спаська філія I-II ст. Михальчанського ліцею

Викладання математики та інформатики у сучасній базовій середній освіті відбувається відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (математична та інформатична освітні галузі) [2]. Зазначений нормативний документ не тільки детермінує нову мету, завдання, зміст, форми і методи викладання, а й змінює акценти діяльності вчителя на більш важливі для належної підготовки особистості до подальшого життя.

Приміром, метою математичної освітньої галузі є розвиток особистості учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті, а метою інформатичної освітньої галузі є розвиток особистості учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв'язання проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, здатного критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві [3]. Як бачимо, і математична, і інформатична освітня галузі спрямовані на формування ключових компетентностей учнів, при цьому, вони тісно переплетені між собою, адже спрямовані на осмислення важливості застосування математики та інформатики в особистому і суспільному житті в інформаційну епоху.

Для досягнення мети обидвох освітніх галузей вважаємо за необхідне виокремити три основні акценти важливі для викладання математики та інформатики в 5-9 класах Нової української школи.

Так, найважливішим завданням вчителя у ході викладання математики та інформатики в 5-9 класах Нової української школи є формування в учнів позитивного ставлення, що зумовлено виокремленням в Державному стандарті базової середньої освіти [3] разом із знаннями та вміннями нового критерію оцінювання навчальних досягнень учнів - "ставлення".

Крім цього, формування в учнів позитивного ставлення до цих предметів є передумовою до появи, формування та розвитку в них інших важливих ставлень, зокрема: позитивного ставлення до навчання, а також позитивного ставлення до праці. Також відмітимо, що позитивне ставлення може набути форми "любви до математики та інформатики що залишиться з учнями на все їх життя.

Другим акцентом є формування вчителем математики та інформатики визначених Державним стандартом базової середньої освіти 11 наскрізних вмінь, а саме: 1) читати з розумінням; 2) висловлювати власну думку усно і письмово; 3) критично та системно мислити; 4) здатність логічно обґрунтовувати позицію; 5) здатність діяти творчо; 6) виявляти ініціативу; 7) конструктивно керувати емоціями; 8) оцінювати ризики; 9) приймати рішення; 10) розв'язувати проблеми; 11) співпрацювати з іншими [2]. При цьому, відмітимо, що наскрізні вміння є спільними для всіх ключових компетентностей, адже розвивають в учнів здатність застосовувати отримані знання при вирішенні реальних життєвих ситуацій.

Третім акцентом, на який необхідно звернути увагу у ході викладання математики та інформатики в 5-9 класах Нової української школи необхідність розуміння розподільності відповідальності за результати навчання між усіма учасниками освітнього процесу. У цьому контексті, як зазначають М. Бирка, В. Лучко та Г. Перун у дослідженні основних ризиків та викликів, які несе реформа "Нова українська школа" для вчителів на рівні базової середньої освіти, "для сучасної української шкільної освіти і виховання панівною є думка, що кожен педагог несе повну відповідальність за якість навчання і освітні досягнення учнів. Проте новий Державний стандарт базової середньої освіти, як і Концепція Нової української школи, акцентують увагу на тому, що відповідальність за результати навчання несуть всі учасники цього процесу - не тільки вчителі, а й учні та їх батьки"[1, с. 52-53]. При цьому автори визначили, що відповідальність за результати навчання доцільно розподілити наступним чином: вчитель - 40%, учень/учениця - 30%, його/її батьки - 30%. Таке бачення відповідає основному концептуальному положенню Нової української школи, а саме педагогіки партнерства.

Таким чином, у дослідженні нами означено три основні акценти важливі для викладання математики та інформатики в 5-9 класах Нової української школи, а саме: формування в учнів позитивного ставлення до математики та інформатики, формування в них наскрізних умінь, а також розуміння всіма учасниками освітнього процесу своєї відповідальності за результати навчання.

1. Бирка М. Ф., Лучко В. М., Перун Г. М. Реформа "Нова українська школа" на рівні базової середньої освіти: основні ризики та виклики для вчителів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній

школах. 2022. Вип. 85. С. 50-57.

2. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: <http://surl.li/kenu>.
3. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. URL: <http://surl.li/lapjf>.